

20 липня 2006 року

**Заява недержавної організації ЕГО “Зелений Світ”
про підтримку громадської акції “Зелений Майдан”.**

В Україні відбулися вибори представницької влади на пропорційній основі. Вперше громадяни отримали можливість голосувати не лише за окремих політиків, але й за ідеологію суспільного розвитку, окреслену програмами партій. Сьогодні, коли новий склад Верховної Ради України сформовано, варто замислитися над тим, які ідеологічні засади отримали найбільшу підтримку українських виборців і чи спроможна нинішня політична еліта виправдати їхню довіру?

Представників громадського екологічного руху, як і значну частину українських громадян турбує рівень уваги держави до стану довкілля, який значно мірою визначає рівень життя і здоров'я нинішнього та прийдешніх поколінь українців. Адже екологічні негаразди в Україні накопичуються не перший рік. Сотні фактів свідчать про хижацьке ставлення до природи, неперіоритетність для влади екологічної тематики. Це неприпустимо у післячорнобильській Україні, майже вся територія якої є зоною екологічного лиха. Наслідки - погіршення стану здоров'я населення, скорочення тривалості життя, стабільне перевищення смертності над народжуваністю, зростання захворюваності. Майже немає структурних змін у економіці для зменшення енергетичної залежності країни, розвитку сучасних енергозберігаючих технологій. Через це черговий виток глобальної енергетичної кризи знову поставив під загрозу конкурентоздатність нашої економіки та саму українську державність. Масштабні технічні проекти останніх років мають риси екологічних, правових та фінансових авантур: йде будівництво за державний кошт без позитивних висновків експертиз та об'єктивних обґрунтувань, без громадського обговорення, з численними фактами нецільового використання бюджетних коштів. Так було з добудовою реанімованих радянських енергомонстрів: реакторів ХАЕС-2/РАЕС-4, Ташлицької та Дністровської ГАЕС. Так було з будівництвом судноплавного каналу через Дунайський біосферний заповідник та Одеського автобану. У абсолютній більшості населених пунктів України загострюється проблема водопостачання та поводження з відходами. Від Карпат до Криму йде нищення лісового фонду, захоплення багатіями кращих рекреаційних та природно-заповідних земель. Природоохоронне законодавство повсякденно порушується, а прокуратура здебільшого покриває порушників. Фінансування природоохоронної діяльності є непрозорим, корупційним та неефективним.

Здавалося б, за таких умов програми партій мали б рясніти заходами, спрямованими на оздоровлення екологічної ситуації та раціональне природокористування. Але що ж ми бачимо насправді? Активність українських партій здебільшого концентрується довкола колізій розподілу владних повноважень. Своїм прихильникам вони відводять роль масовки у роздуванні надуманих проблем: другої державної мови, федеративного устрою, членства України у НАТО. Немає жодної згадки про проблеми довкілля у програмах переможців виборів: Партії регіонів, БЮТ та Компартії. “Наша Україна” одним єдиним реченням згадує про те, що “захист довкілля, контроль якості води, продуктів, ліків, будуть забезпечені від села до столиці”. Програма соціалістів містить декларацію про те, що “охорона дозвілля, чиста вода і повітря будуть державним пріоритетами”. Загалом у програмах партій продовжують панувати архаїчні підходи: економічне зростання – зараз, збереження природи – потім. Та нежже

обов'язково Україні повторювати з розривом у 50 років помилки європейських країн, які спочатку вичерпали свої природні ресурси, а вже потім почали звертати увагу на довкілля?

На жаль, негативні тенденції у екополітиці не вдалося подолати з приходом до влади “демократичного” Президента та Уряду. Євроінтеграційна риторика нових посадовців знову не підкріплюється реальними кроками, які свідчили б про намагання зробити екополітику державним пріоритетом, враховувати позицію організацій громадянського суспільства - як це робиться у країнах Європейського Співтовариства. Непрозорою, а часто відверто протиправною залишилася практика прийняття стратегічних державних рішень, як то сталося з ухваленою Урядом “Енергетичною стратегією України до 2030 р.”, якою передбачено спорудження 22 нових ядерних реакторів. Ініціативи громадських природоохоронних організацій у багатьох випадках продовжують ігноруватися. Приміром, досі немає жодного відгуку на колективне програмне звернення представників 125 організацій “Суспільство потребує ефективної екологічної політики!”, адресоване у квітні 2005 року Президентові України В. Ющенку.

Вихід із кризової ситуації ми бачимо у розвитку активності, самоусвідомленні, самоорганізації та об'єднанні зусиль усіх прошарків громадянського суспільства, незалежних ЗМІ, залученні до громадських ініціатив освіченої та по-європейськи мислячої молоді.

Якщо громадяни України прагнуть ефективної екологічної, економічної та соціальної політики, яка відповідає б засадам сталого розвитку, ми повинні спільно, крок за кроком вимагати її розробки та реалізації. Мусимо зрозуміти, що корумпована у владі, марнотратна у економіці, злочинно бездіяльна у екополітиці Україна приречена на довічне відставання. Такій країні ніколи не вдасться влитися повноправним членом до європейської спільноти!

Якщо ми хочемо бачити біля керма держави відповідальних політиків, ми повинні повсякденно контролювати їхню діяльність. Мусимо вимагати конкретності та актуальності - у програмах, активності та послідовності – у діях, прозорості та ощадливості – у використанні державних коштів. Мусимо вимагати визнання екологічної політики та необхідності переходу до засад сталого розвитку одним з головних пріоритетів усіх гілок влади. Мусимо вимагати відставки тих державних посадовців, які своїми діями та висловлюваннями компрометують нову демократичну Україну.

У цьому сенсі ЕГО “Зелений Світ“ підтримує ненасильницьку публічну акцію українських природоохоронних організацій “Зелений Майдан” та закликає до цього усіх, хто вважає себе громадянином України, кого непокоїть її майбутнє.

***Разом переможемо,
адже всупереч негараздам та розчаруванням:***

***“Не вмирає душа наша, не вмирає воля,
ї неситому не виорать на дні моря поле !”.***

*Голова ЕГО “Зелений Світ“,
Олександр Степаненко*